

Uz sākumlapu>Tiesāšanās procedūras>Videokonferences>Rokasgrāmata

Rokasgrāmata

Šajā rokasgrāmatā sniegta ziņa par videokonferenču iekārtu izmantošanu pārrobežu tiesvedībā Eiropas Savienībā. Šeit apskatīti videokonferenču tehnoloģijas izmantošanas organizatoriskie, tehniskie un juridiskie apsvērumi. Bez tam ceļvedī analizēta iekārtu izmantošana tiesas zālēs un liecinieku telpās, kā arī pārvietojamo iekārtu izmantošana. Norādījumi ir piemērojami gadījumos, kad videokonferenci izmanto jebkurā tiesvedības posmā, jo īpaši pierādījumu iegūšanai no attālām vietām citās ES dalībvalstīs.

Rokasgrāmata par videokonferenču izmantošanu pārrobežu tiesvedībā (PDF)

SATURS

1. PĀRROBEŽU VIDEOKONFERENCES EIROPAS SAVIENĪBĀ

1.1. Izmantošanas joma un priekšvēsture

1.2. Eiropas Savienības tiesībās paredzētā tiesiskā regulējuma pārskats

2. PRAKTISKI VIDEOKONFERENČU NORISES APSVĒRUMI

2.1. Gatavošanās pasākumi

2.2. Pieprasījums

2.3. Vajadzīgie sagatavošanās darbi

2.4. Mutiska tulkošana

2.5. Lietas izskatīšana

2.6. Sēdes protocols

3. TEHNISKI ASPEKTI

3.1. Pamatinformācija par tehniskajām prasībām

3.2. Vispārīgi pasākumi un kvalitātes principi

3.2.1. Videokonferenču iekārtas – Attēls

3.2.2. Videokonferenču iekārtas – Skaņa

3.3. Videokonferenču iekārtu vadība

3.3.1. Ieraksti un dokumentu lietojums

3.3.2. Vairāku punktu savienojumi un tilti

PIELIKUMI

4. I pielikums – Stāki skaidrojumi par tiesisko regulējumu, ko pārrobežu lietu izskatīšanā izmantot videokonferencēs

4.1. Tiesiskais regulējums krimināllietās

4.2. Tiesiskais regulējums civilīetās un komercīetās

5. II pielikums – tehniski standarti

6. III pielikums – SVARĪGĀKĀS PAKĀPES, PĀRROBEŽU TIESVEDĪBĀ LIETOJOT VIDEOKONFERENCES

Lapa atjaunināta: 17/11/2021

Šo lapu uztur Eiropas Komisija. Informācija šajā tīmekļa vietnē nav uzskatāma par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju. Komisija neuzņemas nekādu atbildību vai saistības attiecībā uz informāciju vai datiem, kas ietverti vai izmantoti šajā dokumentā. Autortiesību noteikumus Eiropas tīmekļa vietnēs lūdz skatīt juridiskajā paziņojumā.

PĀRROBEŽU VIDEOKONFERENCES EIROPAS SAVIENĪBĀ

1.1. Izmantošanas joma un priekšvēsture

1. Šajā rokasgrāmatā sniegta ziņa par videokonferenču iekārtu izmantošanu pārrobežu tiesvedībā Eiropas Savienībā. Šeit apskatīti videokonferenču tehnoloģijas izmantošanas organizatoriskie, tehniskie un juridiskie apsvērumi. Bez tam ceļvedī analizēta iekārtu izmantošana tiesas zālēs un liecinieku telpās, kā arī pārvietojamo iekārtu izmantošana. Norādījumi ir piemērojami gadījumos, kad videokonferenci izmanto jebkurā tiesvedības posmā, jo īpaši pierādījumu iegūšanai no attālām vietām citās ES dalībvalstīs.

2. Rokasgrāmatā iekļauti padomi un norādījumi advokātiem, tiesu darbiniekiem un tehniskajiem darbiniekiem. Šeit apskatīti praktiski videokonferenču iekārtu izmantošanas apsvērumi, kas ir īpaši noderīgi advokātiem un tiesas darbiniekiem, un pēc tam sniegts tehnisku aspektu izklāsts, kas varētu būt sevišķi noderīgi tehniskajiem darbiniekiem. Rokasgrāmatas pielikumā pieejama informācija par tiesisko regulējumu videokonferenču izmantošanai pārrobežu tiesvedībā krimināllietās, kā arī civilīetās un komercīetās. Turpmākos pielikumos izklāstīti tehniski standarti, kuri ir jāņem vērā, un sniegts kopsavilkums par galvenajiem videokonferenču norises posmiem pārrobežu tiesvedībā. Šī dokumenta mērķis ir palīdzēt lietotājiem, sniedzot padomus un norādījumus. Tas neaizstāj sīki izstrādātas darba instrukcijas vai lietošanas instrukcijas.

3. Šajā dokumentā apskatīta galvenokārt videokonferenču izmantošana tiesvedībā krimināltiesās, civilīetās un komercīetās. Tomēr daudzi no videokonferenču izmantošanas tehniskajiem aspektiem ir vispārīgi piemērojami plašāk tiesu iekārtā. Liecinieku ekspertu pratināšana ne vienmēr notiek tiesā; ir iespējams izveidot videokonferences savienojumu starp tiesām un citām vietām, piemēram, konsulārajām vai diplomātiskajām pārstāvniecībām, cietumiem, slimnīcām un patvēruma meklētāju centriem. Tādēļ šo dokumentu var izmantot arī kā pamatu videokonferenču rīkošanai cita veida tiesvedībā.

4. Parasti pārrobežu civilprocesos ir divi iespējami veidi, kā uzklaut lieciniekus un ekspertus, izmantojot videokonferenci:

netieša pierādījumu iegūšana – tās valsts tiesa, kas saņēmusi prasību, veic, piem., liecinieka uzklautišanu (balstoties uz konkrētiem nosacījumiem un piedaloties tās tiesas pārstāvjiem, kas iesniegusi pieprasījumu);

tieša pierādījumu iegūšana – tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, tiešā veidā ar videokonferences starpniecību uzklaut liecinieku, kurš atrodas citā dalībvalstī.

5. Pirmstiesas kriminālizmeklēšanas laikā izmeklēšanas tiesnesis vai prokurors varētu lemt uzklaut liecību no liecinieka, kam izteikti draudi, vai no liecinieka vai eksperta, kurš atrodas ārzemēs, izmantojot videokonferenci vai citus piemērotus attālinātas audiovizuālās saziņas līdzekļus, iepriekš saņemot liecinieka piekrišanu, ja liecinieks nevar vai viņam nebūtu vēlams ierasties tiesā klātienē.

6. Liecinieku ekspertu pieejamība ir apzināta kā viens no kavēšanās iemesliem gan civilīetās (piem., medicīnas eksperti un psihologi bērnu aizbildniecības vai bērnu aprūpes lietās), gan krimināllietās (piem., tiesas eksperti vai datorspeciālisti). Videokonferenču iekārtu izmantošana sniegs tiesām lielāku elastību saistībā ar to, kad un kā lieciniekiem ekspertiem no citām dalībvalstīm lūgt liecības. Gadījumos, kad paredzēts pratināt lieciniekus ekspertus, ir ieteicams pirms pratināšanas ar tiem sazināties un noskaidrot, kādas tehniskas iekārtas varētu būt vajadzīgas uzklautišanas laikā.

7. Saistībā ar neaizsargātiem un iebiedētiem lieciniekiem videokonference ir līdzeklis, ar ko mazināt šo personu spriedzi un nemieru, kas var rasties no traumējoša brauciena uz tiesu ārvalstīs. Pierādījumu sniegšanai ārvalsts tiesai praktiskāk būtu izmantot atsevišķu liecinieku telpu, nevis tiesas zāli.

Lapa atjaunināta: 17/11/2021

Šo lapu uztur Eiropas Komisija. Informācija šajā tīmekļa vietnē nav uzskatāma par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju. Komisija neuzņemas nekādu atbildību vai saistības attiecībā uz informāciju vai datiem, kas ietverti vai izmantoti šajā dokumentā. Autortiesību noteikumus Eiropas tīmekļa vietnēs lūdzu skatīt juridiskajā paziņojumā.

PĀRROBEŽU VIDEOKONFERENCES EIROPAS SAVIENĪBĀ

1.2. Eiropas Savienības tiesībās paredzētā tiesiskā regulējuma pārskats

8. Krimināllietu ietvaros saņemtos lūgumus parasti reglamentē valsts tiesību akti un 2000. gada 29. maija Konvencija par Eiropas Savienības dalībvalstu savstarpējo palīdzību krimināllietās (turpmāk – 2000. gada MLA konvencija).

9. Lūgumus var iesniegt arī civillietu gadījumā, pamatojoties uz ES Padomes Regulu Nr. 1206/2001 (2001. gada 28. maijs) par sadarbību starp dalībvalstu tiesām pierādījumu iegūšanā civillietās un komerclietās (turpmāk – 2001. gada Pierādījumu iegūšanas regula).

10. Standarta veidlapas un informācija par procedūrām ir pieejama arī Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla civillietās un komerclietās tīmekļa vietnē ([Eiropas Tiesu atlantā](#)) un [Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla krimināllietās vietnē](#).

11. Vēl videokonferenču izmantošana ES ir paredzēta Padomes Direktīvā 2004/80/EK (2004. gada 29. aprīlis) par kompensāciju noziegumos cietušajiem. Saskaņā ar minētās direktīvas 9. panta 1. punkta a) apakšpunktu prasītāju var uzklaustīt, izmantojot videokonferenci. Turklāt 9. panta 1. punktā Regulā (EK) Nr. 861/2007 (2007. gada 11. jūlijs), ar ko izveido Eiropas procedūru maza apmēra prasībām, paredzēta iespēja iegūt pierādījumus, izmantojot videokonferences, ja tehniskie līdzekļi ir pieejami. Direktīvā 2008/52/EK (2008. gada 21. maijs) par konkrētiem mediācijas aspektiem civillietās un komerclietās uzsvērts, ka šai direktīvai nekādi nebūtu jākavē mūsdienu saziņas tehnoloģiju izmantošana mediācijā.

12. Lielākajā daļā ES dalībvalstu vairums no minētajiem instrumentiem jau tiek izmantoti (ar atsevišķām dalībvalstu atzīstībām, jo īpaši par apsūdzētu personu pratināšanu ar videokonferences starpniecību) .

Rīkojot videokonferenci, pastāv atšķirības starp norises kārtību civilprocesos un komercprocesos, no vienas puses, un kriminālprocesos, no otras puses. Darbības, kas ir jāveic, lai veiktu uzklaustīšanu, izmantojot videokonferenci, kā arī atšķirības starp abiem norises veidiem ir sniegtas tabulā III pielikumā.

Lapa atjaunināta: 17/11/2021

Šo lapu uztur Eiropas Komisija. Informācija šajā tīmekļa vietnē nav uzskatāma par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju. Komisija neuzņemas nekādu atbildību vai saistības attiecībā uz informāciju vai datiem, kas ietverti vai izmantoti šajā dokumentā. Autortiesību noteikumus Eiropas tīmekļa vietnēs lūdzu skatīt juridiskajā paziņojumā.

PRAKTISKI VIDEOKONFERENČU NORISES APSVĒRUMI

2.1. Gatavošanās pasākumi

13. Pārrobežu tiesvedībā mērķis ir nodrošināt videokonferences norises maksimālu līdzību parastai kārtībai tiesās, kur pierādījumus iegūst atklātā tiesas sēdē. Salīdzinot ar valsts mēroga tiesas procesu, pārrobežu procesa norises kārtība nedaudz atšķiras. Organizējot pārrobežu uzklaustīšanu, izmantojot videokonferenci, ir jāveic daži oficiāli pasākumi.

14. Civillietu un komerclietu gadījumā, izmantojot standarta veidlapas, ir jāsaņem pieprasījums par pierādījumu iegūšanu ar videokonferences palīdzību. Tādas veidlapas ir pieejamas Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla civillietās un komerclietās Eiropas Tiesu [atlanta tīmekļa vietnē](#).

15. Krimināllietu gadījumā nav paredzēts pienākums izmantot noteiktas pieprasījuma veidlapas vai pavadvēstules. Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls krimināllietās ir izstrādājis paraugu vēstulēm tiesiskās palīdzības lūgšanai. Izmantojot tādu paraugu, iestāde, kas iesniedz pieprasījumu un iestāde, kas to saņem, var izveidot tiešus kontaktus saistībā ar vēstules par tiesiskās palīdzības sniegšanu saturu un/vai izpildi. (skatīt III pielikumu)

16. Pieprasījumus var nosūtīt pa pastu, ar kurjeru, pa faksu (visām dalībvalstīm) vai e-pastu (ne visām dalībvalstīm). Dažas uzziņas par dalībvalstīs spēkā esošiem noteikumiem ir atrodamas Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklu tīmekļa vietnēs.

Lapa atjaunināta: 17/11/2021

Šo lapu uztur Eiropas Komisija. Informācija šajā tīmekļa vietnē nav uzskatāma par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju. Komisija neuzņemas nekādu atbildību vai saistības attiecībā uz informāciju vai datiem, kas ietverti vai izmantoti šajā dokumentā. Autortiesību noteikumus Eiropas tīmekļa vietnēs lūdzu skatīt juridiskajā paziņojumā.

PRAKTISKI VIDEOKONFERENČU NORISES APSVĒRUMI

2.2. Pieprasījums

17. Pieprasījums izmantot videokonferenci savstarpējai tiesiskai palīdzībai vai pierādījumu iegūšanai civillietās un komerclietās atšķiras un sīkāka informācija par to ir sniegta III pielikumā.

Ir pieejamas veidlapas gan civillietu, gan krimināllietu vajadzībām un tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, tās nosūta tiesai, kas saņem pieprasījumu, citā valstī (krimināllietās veidlapu izmantošana nav obligāta). Veidlapās norāda iesaistīto pušu un to pārstāvju kontaktinformāciju, kā arī ziņas par tiesu. Dažos gadījumos var būt jāsniedz arī ziņas par videokonferencē izmantojamo iekārtu maksu un darba valodu.

18. 2001. gada Pierādījumu iegūšanas regulā attiecībā uz civillietām ir paredzēti šādi divi videokonferences izmantošanas varianti pārrobežu tiesvedībā – saskaņā ar 10. līdz 12. pantu tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var lūgt tiesai citā valstī, kas saņem pieprasījumu, nodrošināt tās vai pušu klātbūtni vai piedalīšanos, izmantojot videokonferenci, pierādījumu iegūšanā, ko veic tiesa, kas saņemusi pieprasījumu. Šādu pieprasījumu var noraidīt tikai, ja tas ir pretrunā tās tiesas dalībvalsts tiesību aktiem, kura saņem pieprasījumu, vai būtisku praktisku grūtību dēļ. Turpat 13. pantā ir paredzēti piespiedu līdzekļi pieprasījuma izpildei. Tomēr 14. pantā ir paredzēts, ka liecinieks var atsaukties uz tiesībām atteikties liecināt saskaņā ar tiesas, kas saņem pieprasījumu, dalībvalsts tiesību aktiem; vai saskaņā ar tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, dalībvalsts tiesību aktiem.

17. pantā ir noteikts, ka tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var tieši iegūt pierādījumus citā dalībvalstī, ar tās valsts centrālās institūcijas vai kompetentās iestādes piekrišanu. Saskaņā ar 17. panta 4. punktu centrālajai institūcijai vai kompetentai iestādei ir pienākums veicināt videokonferenču izmantošanu šim nolūkam. 17. panta 2. punktā ir noteikts, ka tieša pierādījumu iegūšana drīkst notikt tikai tad, ja to var veikt brīvprātīgi.

Neatkarīgi no iespējas izmantot piespiedu līdzekļus, galvenās atšķirības starp abiem variantiem ir – par pierādījumu iegūšanu atbildīgā tiesa un piemērojamās tiesības.

19. Tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, nosūta tiesai, kas saņem pieprasījumu, pieprasījumu rīkot videokonferenci, kā arī vajadzīgo informāciju kopā ar A vai I pieprasījuma veidlapu, kas ņemta no 2001. gada Pierādījumu iegūšanas regulas.

Arī atbildi uz pieprasījumu sagatavo, aizpildot standarta veidlapas. Ja pieprasījums tiesai citā dalībvalstī piedalīties izskatīšanā, izmantojot videokonferenci, tiek noraidīts, tiesa izmanto E veidlapu. Tiešas pierādījumu iegūšanas gadījumā centrālajai institūcijai vai kompetentai iestādei ir pienākums 30 dienu laikā (izmantojot J veidlapu) informēt tiesu, kas iesniegusi pieprasījumu, par to, vai pieprasījums ir vai nav pieņemts. Ja pieprasījums ir apstiprināts, tiesa, kas iesniegusi pieprasījumu, var veikt pierādījumu iegūšanu saskaņā ar pašas noteikto termiņu.

20. Krimināllietu gadījumā, dalībvalstij, kas saņem pieprasījumu, ir jāpiekrīt tiesvedībai, izmantojot videokonferenci, ja vien videokonferences izmantošana nav pretrunā ar attiecīgās valsts tiesību pamatprincipiem un ar nosacījumu, ka tai ir tehniskas iespējas nodrošināt tiesvedību šādā režīmā.

Gadījumā, ja pieprasījumā aprakstītais nodarījums ir sodāms arī valstī, kas saņēmusi pieprasījumu, izpildot savstarpējās palīdzības lūgumu, var noteikt piespiedu līdzekļus (piem., pavēsti ierasties tiesā, paredzot sodu neierašanās gadījumā).

21. Gadījumos, kad tiesa, kas iesniegusi pieprasījumu, nenodrošina nepieciešamās videokonferences iekārtas, visas ar pārraidi saistītās izmaksas, tostarp iekārtu nomas un apkalpojošā tehniskā personāla nolīgšanas izmaksas, ir jāuzņemas un jāsedz videokonferenci pieprasījušai iestādei.

Saskaņā ar 2001. gada Pierādījumu iegūšanas regulu vispārējais princips nosaka, ka pieprasījuma izpilde, lai veiktu tiešu pierādījumu iegūšanu, nav pamats, lai pieprasītu nodokļu vai izmaksu kompensāciju. Tomēr, ja tiesa, kas saņem pieprasījumu, to lūdz, tad tiesai, kas nosūta pieprasījumu, būtu jānodrošina tādu izmaksu atlīdzināšana, kas radušās, izmantojot videokonferenci.

Lapa atjaunināta: 17/11/2021

Šo lapu uztur Eiropas Komisija. Informācija šajā tīmekļa vietnē nav uzskatāma par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju. Komisija neuzņemas nekādu atbildību vai saistības attiecībā uz informāciju vai datiem, kas ietverti vai izmantoti šajā dokumentā. Autortiesību noteikumus Eiropas tīmekļa vietnēs lūdzu skatīt juridiskajā paziņojumā.

PRAKTISKI VIDEOKONFERENČU NORISES APSVĒRUMI

2.3. Vajadzīgie sagatavošanās darbi

22. Tiklīdz pieprasījums ir apstiprināts, gatavošanās var sākties.

23. Pārrobežu civilprocesos un komercprocesos, ja tiek nosūtīts pieprasījums tiesai citā dalībvalstī, tiesa, kas saņem pieprasījumu, paziņo tiesai, kas iesniedz pieprasījumu, un/vai pusēm par lietas izskatīšanas datumu un laiku, kā arī par piedalīšanās nosacījumiem. Būtu jāparedz iepriekšēja saziņa ar tiesu, kas iesniegusi pieprasījumu, lai vienotos par uzklauššanas datumu un laiku. Tiesa, kas saņēmusi pieprasījumu, nosūta lieciniekam pavēsti ierasties tiesā un vajadzības gadījumā veic atbilstīgus piespiedu pasākumus. Pieprasījums ir jāizpilda deviņdesmit dienu laikā no tā saņemšanas.

24. Tiesas pierādījumu iegūšanas gadījumā, tiesa, kas iesniegusi pieprasījumu, ir atbildīga par sēdes rīkošanu un liecinieku informēšanu par tās norises datumu, laiku un vietu, kā arī par to, ka liecību sniegšana ir brīvprātīga.

Tās dalībvalsts centrālajai institūcijai vai kompetentai iestādei, kura saņēmusi pieprasījumu, būtu jāpalīdz tiesai, kas iesniegusi pieprasījumu, jo tās pienākums ir sekmēt videokonferenču izmantošanu. Tiesai, kas iesniegusi pieprasījumu, ir jāievēro centrālās institūcijas vai kompetentās iestādes noteiktie nosacījumi, un šī iestāde nosacījumu izpildi var uzdot arī savas valsts tiesai.

25. Krimināllietu gadījumā, tās dalībvalsts tiesu iestāde, kas ir saņēmusi pieprasījumu, nosūta personai pavēsti ierasties tiesā saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesībām. Kārtība, kādā personai paziņo par ierašanos tiesā, ir noteikta valsts tiesību aktos.

26. Turklāt tiesai, kas iesniegusi pieprasījumu, un videokonferenču rīkotājam (kas var būt tiesa) dalībvalstī, kas saņēmusi pieprasījumu, ir jārezervē tiesas zāle vai liecinieku telpas. Ja sēdē paredzēts izmantot mutisku tulkošanu, bet civilietās – tiesas pierādījumu iegūšanas gadījumā, tiesai, kas iesniegusi pieprasījumu, ir jāsaazinās ar tulkiem un jāvienojas par darba samaksu, iespējamiem ceļošanas pasākumiem un citām izmaksām.

27. Gatavošanās galvenais uzdevums ir nodrošināt videokonferences iekārtu gatavību darbam.

Lai nodrošinātu videokonferences iekārtu (video kameru, mikrofonu, ekrānu, ISDN līniju u.c.) pareizu darbību, vienmēr laikus pirms videokonferences ir jāsaazinās ar attiecīgo tiesu, cietumu vai citu iestāžu, kur iecerēts rīkot videokonferenci, tehniskajiem darbiniekiem.

Ieteicams vismaz vienu dienu pirms noteiktās videokonferences norises veikt iekārtu un savienojumu pārbaudi. Bez tam varētu būt noderīgi nosūtīt attiecīgo tiesu tehniskajiem speciālistiem un darbiniekiem ISDN tālruņa līniju numurus un faksa numurus.

Lapa atjaunināta: 17/11/2021

Šo lapu uztur Eiropas Komisija. Informācija šajā tīmekļa vietnē nav uzskatāma par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju. Komisija neuzņemas nekādu atbildību vai saistības attiecībā uz informāciju vai datiem, kas ietverti vai izmantoti šajā dokumentā. Autortiesību noteikumus Eiropas tīmekļa vietnēs lūdzu skatīt juridiskajā paziņojumā.

PRAKTISKI VIDEOKONFERENČU NORISES APSVĒRUMI

2.4. Mutiska tulkošana

28. Pārrobežu videokonferencēs tiesā, kas iesniedz pieprasījumu vai kas to saņem, var būt vajadzīgs izmantot mutisku tulku. **Tulks var strādāt no attāluma, kamēr galvenās puses atrodas vienā atrašanās vietā, piemēram, tiesas zālē (neklātienes mutiskā tulkošana), vai, ja mutiskais tulkojums vajadzīgs attālinātam dalībniekam (piemēram, atbildētājam vai lieciniekam), tulks vai nu atrodas vienā vietā ar attālināto dalībnieku, vai atrodas galvenajā atrašanās vietā (videokonferences mutiskā tulkošana).**

28.a Mutiskas tulkošanas izmantošana videokonferencē (...) ir pārbaudījums gan sēdes dalībniekiem, gan pašam tulkam. Var gadīties, ka lieciniekam nav pieredzes kopīgā darbā ar tulku, un attālinātības sajūta var radīt sarežģījumus tulkošanā. Tulkam ir noderīgi, ja tiesnesis nosaka secību, kādā iesaistītās puses izsakās.

29. Pierādījumu iegūšanā parasti izmanto konsekutīvo tulkošanu. Konsekutīvajā tulkošanā tiesnesim ir galvenā loma, sēdes laikā vadot tulkošanas norisi un sniedzot norādījumus lieciniekam vai tulkam. **Nemot vērā to, ka videokonferences un mutiskā tulkošana juridiskos apstākļos ir sarežģītas, ir ieteicams izmantot konsekutīvo tulkošanu, kad tulks neatrodas tajā pašā vietā, kur atrodas tie, kam vajadzīgs tulkojums, jo šādā veidā ir vieglāk sniegt skaidrojumus un iesaistīties, lai nodrošinātu, ka tulkojums ir pareizs.**

29.a Sinhronai tulkošanai ir vajadzīgs plašāks nodrošinājums, jo ir jāizmanto īpaša tulku kabīne un tulkojums klausītājiem ir jāpārraida, izmantojot īpašas tam paredzētas iekārtas (raidītāju, uztvērēju un austiņas). **Ja pratināšanas vai tiesas laikā tiek iesniegti rakstiski dokumenti, bieži vien ir jāizmanto rakstiskā teksta mutisks "prima vista" tulkojums. Ja tulks neatrodas tiesas zālē, kurā iesniegti dokumenti, videokonferencē ir jāizmanto dokumentu kameras.**

30. Ja tulks atrodas kādā trešā vietā ārpus tiesas zāles, pirms īstās sēdes sākuma uzmanība būtu jāpievērš sagatavošanās pasākumiem, kā arī jāsniedz informācija par šajā trešā atrašanās vietā esošajām tehniskajām iekārtām un jāveic savienojuma pārbaude. Turklāt vajadzētu pievērst uzmanību akustikai un skaņas kvalitātei attālinātajā tulka atrašanās vietā.

30.a Citi apstākļi, kas būtu jāapsver, ir tās telpas izkārtojums, kurā tiks izmantota videokonference un tulkošana, un tulka un pārējo dalībnieku izvietojums. Vizuālā un neverbālā saziņa ir ļoti būtiska tulka darbā, lai saprastu teikto, uztvertu nozīmes nianses un izvairītos no iespējamiem pārpratumiem. Tādēļ tulkam būtu jāvar saskatīt attālināto dalībnieku sejas, sejas izteiksmes un, iespējams, arī lūpu kustības. Tas ietekmē to, kurā vietā ir novietoti dalībnieki attiecībā pret videokamerām, ar kurām tulkam nosūta video attēlu. Tulkam attālinātos dalībniekus vajadzētu redzēt no priekšas. Vienlaikus tulkam nevajadzētu nonākt uzmanības centrā, vienkārši parādoties uz video ekrāna. Citiem vārdiem sakot, izkārtojumam nevajadzētu radīt situāciju, ka galvenajām pusēm ir jānovēršas vienai no otras, lai redzētu tulku.

30.b Būtu arī jāpievērš uzmanība pārraides uzticamībai un drošumam, kas būtu jānodrošina

31. Videokonferencē izmantojot tulkus, uzmanība ir jāpievērš šādiem apsvērumiem –

būtu jānodrošina ļoti kvalitatīva saziņa un tulkojums;

mutiskā tulkojuma laikā – tehnisku jautājumu ietekmei, piemēram, iekārtu vadībai (piemēram, kameras kustību vadība, ja tulkošana notiek video režīmā). **Tas var būt īpaši būtiski neklātienes mutiskai tulkošanai, kad jānodrošina skatījums un attēls no attālinātās vietas;**

saziņas vadība ir būtiska – vajadzētu būt iespējām tulkam iejaukties saziņas vadībā (pirms tulkošanas un tulkošanas laikā, lai uzdotu jautājumu ar mērķi precizēt teikto);

skaņas kvalitāte ir būtiska, tāpat arī datu pārraides aizkave (aptuveni 0,5 sekundes), kas ietekmē mijiedarbīgas saziņas procesu tulkošanas laikā.

32. Attiecībā uz tulkojuma kvalitāti tiesu tulkiem nepieciešamā kvalifikācija dalībvalstīs atšķiras. Tas būtu jāņem vērā, iesniedzot pieprasījumu videokonferences rīkošanai savstarpējās tiesiskās palīdzības gadījumos vai pierādījumu iegūšanai.

32.a. Lai pārvarētu grūtības, ko rada videokonference kopā ar mutisko tulkošanu, un aizspriedumus, kas varētu būt izplatīti ekspertu vidū, varētu izrādīties lietderīgi šādi ieteikumi, kā īstenot un uzmanot tulkošanu ar videopārraižu palīdzību.

A. Videokonferenču iekārtas tiesu zālēs – plānošana, iegāde un uzstādīšana

- Būtu jāapzina vajadzības

būtu jānoskaidro īpaši apstākļi, piemēram, kas runā ar ko, kam kas ir jāredz.

Plānošanas laikā būtu jāizmanto ekspertu zināšanas –

ir ārkārtīgi svarīgi plānošanā iekļaut tulkošanas/valodniecības, juridiskos un tehniskos ekspertus, lai izpērtu konkrēto apstākļu īpatnības.

Būtu jāizmanto ļoti kvalitatīvas tehnoloģijas –

būtu jānodrošina ļoti kvalitatīva audio un video pārraide visām iesaistītajām pusēm un papildu iekārtas tulkam, ja tas vajadzīgs; būtu jāizmanto atsevišķa dokumentu kamera (tādu dokumentu, attēlu un citu materiālu parādīšanai, kas var palīdzēt tulkojumam). Jāņem vērā, ka sinhronajā tulkošanā ir augstākas prasības pēc (labākas) audio un video kvalitātes un lūpu sinhronuma, nekā tas ir konsekvētajā tulkošanā.

Būtu jāiziet "mēģinājumu un kļūdu" posms –

jo īpaši pirms tiek lielā apjomā pirkti, ieviesta un uzstādīta videokonferenču iekārta. Būtu jānoskaidro kritiskākie punkti saziņā un jāveic vajadzīgie pielāgojumi.

Būtu jānodrošina jauno tehnoloģiju pakāpeniska ieviešana –

būtu jāsāk ar vienkāršiem gadījumiem, lai izvērtētu tehnoloģiju efektivitāti katrā posmā un novērtētu ietekmi uz nākamo posmu.

Būtu jānodrošina tulkiem piemēroti darba apstākļi –

proti, ergonomiska un klusa darba vide un iespēja tulkam kontrolēt iekārtas.

B. Uzlabot neklātienēs mutiskās tulkošanas ar videokonferences palīdzību netraucētu izmantošanu tiesu zālēs

Būtu jāizmanto kvalificēti dalībnieki un tulki –

būtu jāizmanto atbilstīgi kvalificēti tulki un tiesu darbinieki, kam ir pieredze darbā ar tulkiem, lai tiesvedības taisnīguma saglabāšanas nolūkā nodrošinātu pietiekamu kvalitāti.

Būtu jāpiedāvā apmācība tulkiem un tiesu darbiniekiem –

būtu jāpiedāvā agrīna apmācība pirms iekārtu ieviešanas. Pēc tam vajadzētu nodrošināt nepārtrauktu profesionālu apmācību (tostarp izpratni par plašāku kontekstu, prasmes tehnoloģiju, saziņas situāciju un atbalsta tehnoloģiju jomā, piemēram, stresa pārvarēšanā).

Būtu jāvienojas par riska novērtēšanas procedūrām –

būtu jāizmanto procedūras, lai izlemtu, vai videosaiki kopā ar tulkojumu ir piemēroti vai nav, un būtu jākonsultējas ar pieredzējušiem tulkiem.

Būtu jāizstrādā norādes/protokoli –

tajos būtu jānorāda, kas ir atbildīgs par tādām lietām kā savienojuma rezervēšana, laika noteikšana, testēšana, sākšana un kontrolēšana; būtu jāapraksta procedūra, kas visiem dalībniekiem veicama pirms sēdes, tās laikā un pēc tās (informācija tulkam, sēdes sākšana, iepazīstināšana, noteikumi sēdes laikā, pārskats pēc sēdes).

Būtu jāparedz noteikumi problēmu gadījumā –

būtu jāizstrādā protokols saziņas pārtrūkumu vai tehnisku problēmu gadījumā, jo šādu problēmu risināšana nebūtu jāatstāj tulka pārziņā.

Paraugprakses kodeks –

tiesu dienestiem, juridiskajiem darbiniekiem un tulku asociācijām būtu jāturpina sadarbība nolūkā uzlabot kopēju paraugprakses kodeksu videokonferenču un neklātienēs mutiskās tulkošanas jomā.

Lapa atjaunināta: 17/11/2021

Šo lapu uztur Eiropas Komisija. Informācija šajā tīmekļa vietnē nav uzskatāma par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju. Komisija neuzņemas nekādu atbildību vai saistības attiecībā uz informāciju vai datiem, kas ietverti vai izmantoti šajā dokumentā. Autortiesību noteikumus Eiropas tīmekļa vietnēs lūdzu skatīt juridiskajā paziņojumā.

PRAKTISKI VIDEOKONFERENČU NORISES APSVĒRUMI

2.5. Lietas izskatīšana

33. Lielākajā daļā valstu tiesnesis atrodas pieprasījumu iesniegušās tiesas telpās jau pirms video savienojuma izveides un parasti pamet telpas pēc tam, kad video savienojums ir izbeigts. Tiesnešiem ir galvenā nozīme sēdes vadīšanā.

34. Izskatot krimināllietu, sēdi vada pati pieprasījumu iesniegusi dalībvalsts tiesu iestāde vai tā notiek pieprasījumu iesniegušās dalībvalsts tiesu iestādes vadībā un saskaņā ar pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts tiesību aktiem (2000. gada MLA konvencija).

35. Attiecībā uz civilīetām 2001. gada Pierādījumu iegūšanas regulas 12. pantā ir noteikts, ka, ja tas atbilst tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, dalībvalsts tiesību aktiem, tās tiesas pārstāvjiem, kas iesniedz pieprasījumu, tostarp juridiskā personāla pārstāvjiem, ir tiesības būt klāt pierādījumu iegūšanā, ko veic tiesa, kas saņem pieprasījumu.

Saskaņā ar 17. pantu 2001. gada Pierādījumu iegūšanas regulā (pieprasījumi iegūt pierādījumus tieši) pierādījumu iegūšanu veic tiesas pārstāvis vai jebkāda cita persona, kuru pilnvaro saskaņā ar tās tiesas dalībvalsts tiesību aktiem, kas iesniedz pieprasījumu.

36. Civilīetās un krimināllietās iekārtas parasti vada tiesnesis vai tiesas darbinieks. Attālinātajā vietā esoša liecinieka pratināšana būtu jāveic pēc iespējas līdzīgi pratināšanas kārtībai, kādu lieto pratinot lieciniekus tiesas zālē.

37. Iesaistītās personas varētu apspriesties savā starpā un trešās personas to nevarētu dzirdēt. Var būt gadījumi, kad kāda no pusēm vēlas apspriesties ar savu advokātu (ar vai bez tulka starpniecību) tā, lai tiesnesis vai otra puse to nevarētu dzirdēt. Tādēļ ir jānodrošina iespēja savstarpēji apspriesties, turklāt tā, lai to nevarētu dzirdēt trešās personas. Liecinieku telpā esošos mikrofonus parasti ir iespējams izslēgt, taču tiesas zālē tos var izslēgt tikai tiesas darbinieks vai tiesnesis.

38. Ja puse un tās advokāts neatrodas vienā telpā, viņiem vajadzētu būt iespējai privāti aprunāties, izmantojot, piemēram, drošu tālruna līniju, mobilo tālruni vai, ja iespējams, atsevišķu videokonferences iekārtu. Jebkuras iekārtas ieteicams uzstādīt tā, lai tās būtu nepārprotami nošķirtas no tiesvedības otras puses.

39. Iepriekš būtu jāizskaidro kārtība, kas nosaka, kā puses var pārtraukt viena otru un iebilst pret uzdotu jautājumu. Ja iespējams, dažos gadījumos varētu apsvērt iespēju nodrošināt pusēm ekrānu, kurā kopskatā būtu redzamas visas profesionālās puses, tādējādi atvieglojot rīcību neparedzētos runas pārtraukšanas gadījumos.

Lapa atjaunināta: 17/11/2021

Šo lapu uztur Eiropas Komisija. Informācija šajā tīmekļa vietnē nav uzskatāma par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju. Komisija neuzņemas nekādu atbildību vai saistības attiecībā uz informāciju vai datiem, kas ietverti vai izmantoti šajā dokumentā. Autortiesību noteikumus Eiropas tīmekļa vietnēs lūdzu skatīt juridiskajā paziņojumā.

PRAKTISKI VIDEOKONFERENČU NORISES APSVĒRUMI

2.6. Sēdes protokols

40. Pārrobežu kriminālprocesos pēc tam, kad liecību uzklaušanās ir pabeigta, tās dalībvalsts tiesu iestādei, kas saņēmusi pieprasījumu, ir jāsagatavo videokonferences norises protokols. Protokolā norāda sēdes datumu un laiku, uzklautās personas datus, sēdē piedalījušos personu datus un pienākumus, dotos zvērestus, kā arī tehniskos apstākļus, kādos notika uzklaušanās. Kompetentā pieprasījuma saņēmējas dalībvalsts iestāde dokumentu nosūta kompetentai pieprasījuma iesniedzējai dalībvalsts iestādei.

41. Līdzīgi pārrobežu civilprocesos un komercprocesos attiecībā uz pieprasījumiem, kas iesniegti saskaņā ar pierādījumu iegūšanas regulas 10. līdz 12. pantu (pieprasījumi veikt netiešu pierādījumu iegūšanu), tiesa, kas saņem pieprasījumu, nosūta tiesai, kas iesniedz pieprasījumu, dokumentus, kas apliecina pieprasījuma izpildi, un, vajadzības gadījumā, nosūta atpakaļ dokumentus, kuri saņemti no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu. Dokumentiem pievieno izpildes apstiprinājumu, izmantojot 2001. gada Pierādījumu iegūšanas regulas pielikumā doto H veidlapu.

42. Civillietās un komercietās, veicot tiešu pierādījumu iegūšanu, ja tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, nenodrošina nepieciešamās iekārtas, visas ar pārraidi saistītās izmaksas, tostarp iekārtu nomas un apkalpojošā tehniskā personāla nolīgšanas izmaksas, ir jāuzņemas iestādei, kas lūdz rīkot videokonferenci. Netiešas pierādījumu iegūšanas vispārējs princips nosaka, ka pieprasījuma izpilde nav pamats, lai pieprasītu nodokļu vai izmaksu kompensāciju. Tomēr, ja tiesa, kas saņem pieprasījumu, to lūdz, tad tiesai, kas nosūta pieprasījumu, būtu jānodrošina tādu izmaksu atlīdzināšana, kas radušās, izmantojot videokonferenci.

43. Krimināllietās, kurām piemēro 2000. gada MLA konvenciju, pieprasītāja dalībvalsts pieprasījuma saņēmējai dalībvalstij kompensē videosakaru izveidošanas izmaksas, videosakaru apkalpošanas izmaksas pieprasījuma saņēmējā dalībvalstī, tās pieaicināto tulkus darba samaksu un pabalstus lieciniekiem un ekspertiem, kā arī viņu ceļa izdevumus pieprasījuma saņēmējā dalībvalstī, ja vien tā neatsakās no visu vai dažu minēto izdevumu kompensācijas.

44. Līdzīgi arī civilprocesos un komercprocesos, ja tiesa, kas saņem pieprasījumu, to lūdz, tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, nekavējoties atmaksā samaksu ekspertiem un tulkiem, kā arī ar videokonferences rīkošanu saistītās izmaksas (piemēro 2001. gada Pierādījumu iegūšanas regulas 18. pantu).

Lapa atjaunināta: 17/11/2021

Šo lapu uztur Eiropas Komisija. Informācija šajā tīmekļa vietnē nav uzskatāma par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju. Komisija neuzņemas nekādu atbildību vai saistības attiecībā uz informāciju vai datiem, kas ietverti vai izmantoti šajā dokumentā. Autortiesību noteikumus Eiropas tīmekļa vietnēs lūdzu skatīt juridiskajā paziņojumā.

TEHNISKI ASPEKTI

3.1. Pamatinformācija par tehniskajām prasībām

45. Šajā rokasgrāmatas nodaļā apskatīti videokonferenču un videokonferenču iekārtu tehniskie aspekti. Tie attiecas uz videokameru, apgaismojuma, ekrānu un mikrofonu novietojumu. Pieejamās iekārtas būtu jāizvēlas un jāuzstāda tā, lai tās kalpotu dažādo iespējamo tiesas sēdes norises posmu atbalstam. Sīks videokonferenču tehnisko standartu izklāsts ir sniegts II pielikumā.

Pēc iespējas tuvāka līdzība

46. Mērķis ir nodrošināt videokonferences norises maksimālu līdzību parastai kārtībai tiesās, kur pierādījumus iegūst atklātā tiesas sēdē. Lai gūtu maksimālu labumu, jāņem vērā dažas atšķirības. Daži aspekti, kas ir pašsaprotami gadījumos, kad liecības iegūst tradicionālā veidā, kļūst citādi, ja izmanto videokonferenci: piemēram, jānodrošina, ka liecinieks saprot videokonferences norises kārtību un zina, kas ir videokonferencē iesaistītās puses, kā arī to dažādās lomas.

Turpinājumā sniegts praktisku apsvērumu punktu saraksts, kas būtu jāņem vērā, lai sekmētu labāko praksi videokonferenču izmantošanā.

Pirms ārvalstīs esoša liecinieka pratināšanas ar videokonferences starpniecību ir jāņem vērā laika joslu atšķirības. Būtu jāņem vērā liecinieka, pušu, to pārstāvju un tiesas ērtības apsvērumi.

Tiesas zālē esošajiem videokonferences rīkiem iespēju robežās vajadzētu būt uzstādītiem un lietojamiem tā, lai radītu lietotājiem sajūtu, ka viņi piedalās parastā tiesas sēdē.

Personām, kas iesaistītas videokonferencē, jāzina, ka, pat lietojot modernākās mūsdienās pieejamās sistēmas, arvien pastāv neliela uztveramā attēla un pavadošās skaņas aizkave. Ja šim nolūkam neievēro atbilstošu pauzi, veidosies situācija, ka nākamais runātājs jau sāks runāt, kamēr liecinieka teiktais vēl tiek atskaņots, jo viņa balss var būt dzirdama vēl dažas sekundes daļas pēc tam, kad viņa attēls ir redzams ekrānā, kur redzams, ka runa ir pabeigta. Izmantojot mūsdienu tehnoloģijas, attēla kvalitāte ir laba, tomēr ne tik laba kā televīzijas attēls. Attēla kvalitāti var uzlabot, ja personas, kas redzamas videokonferences ekrānos, cenšas kustēties pēc iespējas mazāk.

Lapa atjaunināta: 17/11/2021

Šo lapu uztur Eiropas Komisija. Informācija šajā tīmekļa vietnē nav uzskatāma par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju. Komisija neuzņemas nekādu atbildību vai saistības attiecībā uz informāciju vai datiem, kas ietverti vai izmantoti šajā dokumentā. Autortiesību noteikumus Eiropas tīmekļa vietnēs lūdzu skatīt juridiskajā paziņojumā.

TEHNISKI ASPEKTI

3.2. Vispārīgi pasākumi un kvalitātes principi

47. Videokonferences sistēma būtu jāuzstāda tā, lai attiecīgām personām būtu iespējams ekrānā ar skaidru attēlu vērot notiekošo otrā videokonferences punktā (tiesā, kas iesniegusi pieprasījumu, vai tiesā, kas saņēmusi pieprasījumu).

Saistībā ar attēla un skaņas savienojuma kvalitāti būtu pienācīgi jāņem vērā iesaistīto personu intereses. Tādēļ videokonferences sistēmai vajadzētu būt augstas kvalitātes. Tikai tad lietas iztiesāšana, izmantojot videokonferenci, būs pieņemama alternatīva iztiesāšanai klātienē.

Konkrētāk, tas nozīmē, ka skaņas un attēla regulējumam ir jābūt precīzam un skaņa atskaņojama un attēls parādāms bez pamanāmas aizkaves. Turklāt iesaistīto personu ārējam izskatam, sejas izteiksmei un žestiem vajadzētu būt skaidri uztveramiem.

Videokonferenču iekārtas

48. Lai sekmētu videokonferenču iekārtu izmantošanu, visām iekārtas sastāvdaļām, iespēju robežās, jābūt standartizētām, par pamatu ņemot viena veida iekārtas ar vienādu konfigurāciju.

Videokonferenču iekārtas, kur tas ir iespējams, būtu jāintegrē jau esošajā tiesas zāles infrastruktūrā un jāaskaņo ar spēkā esošajām darba procedūrām. Tiesas zālē esošajiem videokonferences rīkiem iespēju robežās vajadzētu būt uzstādītiem un lietojamiem tā, lai radītu parastās tiesas sēdes gaisotni.

Turpmākajās sadaļās sniegtas ziņas par dažādiem ar attēlu, apgaismojumu un skaņu saistītiem aspektiem, kā arī par iekārtu (videokameru, mikrofonu un ekrānu) novietojumu un lietošanu.

Lapa atjaunināta: 17/11/2021

Šo lapu uztur Eiropas Komisija. Informācija šajā tīmekļa vietnē nav uzskatāma par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju. Komisija neuzņemas nekādu atbildību vai saistības attiecībā uz informāciju vai datiem, kas ietverti vai izmantoti šajā dokumentā. Autortiesību noteikumus Eiropas tīmekļa vietnēs lūdzu skatīt juridiskajā paziņojumā.

TEHNISKI ASPEKTI

3.2.1. Videokonferenču iekārtas – Attēls

49. Pārrobežu videokonferencēs izmantotajiem ekrāniem būtu jāvar nodrošināt šādi trīs atšķirīgi skata veidi:

fokussēts attēls – otrā telpā esošu personu attēla pārraidīšanai;

kopskats – lai iegūtu kopskatu par situāciju otrā telpā;

informācijas skats – dokumentu un citas informācijas pārraidīšanai (ietver arī visus ekrānus, kas atrodas dalībnieku darba telpās).

50. Lai garantētu objektivitāti, katram dalībniekam iespēju robežās vajadzētu būt tāpat attēlotam ekrānā. Izgaismojuma intensitātei, izšķirtspējai un kadru frekvencei, ar kādu parāda katru dalībnieku, vajadzētu būt atbilstoši visiem. Izgaismojumam iespēju robežās vajadzētu būt tādām, lai sejas izteiksme vienmēr būtu skaidri saskatāma, ap acīm nebūtu novērojams ēnojums un ekrānos nekas neatspīdētu. Ciktāl iespējams, acu kontakts būtu jāparāda.

Iekārtu novietojums

51. Iekārtas būtu jānovieto tā, lai lietas attiecīgajā tiesas zālē varētu izskatīt arī bez videokonferences lietošanas. Būtu jāvar novietot kameras, ekrānus, apgaismojumu un dalībniekus tā, lai kopējais iekārtojums būtu piemērots lietu izskatīšanai un aizstāvībai video režīmā gan civilprocesos, gan kriminālprocesos. Ja iespējams, video kameras būtu jācenšas novietot tā, lai dalībnieku filmēšana nenotiktu no augšas vai apakšas, jo šādi tiek deformēts skats un tas, kā dalībnieku uztvers skatītājs.

Ekrāni

52. Skata leņķim un attālumam vajadzētu būt tādām, lai visi dalībnieki varētu vienādi izmantot vienu ekrānu. Ekrāna izmēram jābūt pietiekami liels, lai skata leņķa izteiksmē iesaistītās personas būtu attēlotas tādā pašā mērogā, kāds būtu vērojot tās parastā sēdē klātienē. Būtu jāvar nodrošināt WXGA standarta zemākā izšķirtspējas robeža. Attiecībā uz kadriem sekundē var būt nepieciešama frekvence vismaz 30 kadri sekundē. Sejas izteiksmēm vajadzētu būt skaidri atšķirāmām un saskatāmām augstā kvalitātē.

Kameras

53. Ieteicams izvēlēties fiksētu kameru stiprinājuma veidu un tām vajadzētu būt vairākām sākotnēji iestatītām pozīcijām panoramēšanai, slīpummaiņai un tūlummaiņai; vienai no iespējamām pozīcijām vajadzētu sākotnēji būt iestatītai kā vēlamajai. Šāds regulējums ļauj par iekārtām atbildīgajai personai ātri mainīt skata virzienu, netraucējot sēdes norisi. Fokussējošo kameru skata leņķim vajadzētu būt pietiekami platum, lai nodrošinātu, ka dalībnieka seja, pleci un ķermeņa augšdaļa būtu skaidri saskatāma. Visiem dalībniekiem vajadzētu būt iespējams pārvietoties un pagriezties pret citām personām 80 x 80 cm lielā laukumā, nepazūdot no attēla.

54. Parasti tiesas zālē pietiek ar divām kamerām – viena sekošanas kamera ir vērsta uz izmeklējošo tiesnesi, prokuroru vai advokātu, liecinieku vai aizdomās turēto personu, atkarībā no tā, kurš tajā brīdī runā (fiksēti filmēšanas punkti), bet otru kameru izmanto, lai filmētu tiesas zāles kopskatu. Dažos gadījumos kopskata attēlu sēdes sākumā var arī parādīt, panoramējot ar sekošanas kameru.

55. Pārvietojamās iekārtas nenodrošina vairāku kameru izmantošanas iespēju, tādēļ, lietojot šādas iekārtas, kopskata nodrošināšana būs ierobežota. Dažos gadījumos var rasties vajadzība izmantot liecinieku telpu, kurā būtu jāuzstāda kamera. Šādā gadījumā būs jāapsver apstākļi, ka lieciniekam šādā telpā jābūt iespējai apspriesties ar advokātiem ārpus kameru skata leņķa.

Lapa atjaunināta: 17/11/2021

Šo lapu uztur Eiropas Komisija. Informācija šajā tīmekļa vietnē nav uzskatāma par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju. Komisija neuzņemas nekādu atbildību vai saistības attiecībā uz informāciju vai datiem, kas ietverti vai izmantoti šajā dokumentā. Autortiesību noteikumus Eiropas tīmekļa vietnēs lūdzu skatīt juridiskajā paziņojumā.

TEHNISKI ASPEKTI

3.2.2. Videokonferenču iekārtas – Skaņa

Runa

56. Runai videokonferencēs vienmēr būs jābūt skaidri saprotamai, un būtu jādzird visi vārdi.

Skaņu kvalitātei būs jābūt konsekventai, bez ārējiem traucējumiem. Būtu jāvairāks no iespējamības, ka runas kvalitāte krītas tāpēc, ka runa ir saspiesta. Tas nozīmē, ka ir jāievēro vairākas prasības pret lūpu sinhronumu (kavējums nedrīkst būt ilgāks par 0,15 sekundēm), ir jālikvidē atbalss, fona trokšņi un atbalsošanās.

Tas ir īpaši svarīgi, ja videokonferencē piedalās tulki. Ir vēlams, lai tiesneši un tiesas darbinieki varētu uz vietas regulēt skaļumu, kompensējot runas skaļuma atšķirības.

Mikrofoni

57. Mikrofonu būtu jāizvieto tā, lai visus runātājus varētu skaidri saprast – bez kropļojumiem un fona trokšņiem.

Mikrofoni var būt iebūvēti (solos vai citur), un būtu vēlams, lai tie būtu tādi, kurus nevar noklausīties, jutīgi pret runas virzienu, un tiem būtu skaņu slāpēšanas poga.

Lietas izskatīšanā var būt gadījumi, kad tiesas personālam ir jāvar mikrofonus atslēgt (piem., ja kāda puse konsultējas ar advokātu).

Lapa atjaunināta: 17/11/2021

Šo lapu uztur Eiropas Komisija. Informācija šajā tīmekļa vietnē nav uzskatāma par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju. Komisija neuzņemas nekādu atbildību vai saistības attiecībā uz informāciju vai datiem, kas ietverti vai izmantoti šajā dokumentā. Autortiesību noteikumus Eiropas tīmekļa vietnēs lūdzu skatīt juridiskajā paziņojumā.

TEHNISKI ASPEKTI

3.3. Videokonferenču iekārtu vadība

Pārvietojamas iekārtas

58. Būtu jāvar pārvietojamas iekārtas (ekrānus + videokameras + skaļruņus + mikrofonus + papildierīces) lietot dažādās kombinācijās, arī kopā ar stacionārām iekārtām.

Tādām iekārtām būtu jābūt ērti transportējamām (tām gan nav jābūt ar riteņiem), tās jāvar viegli pārvietot un viegli piemērot dažādam lietojumam. Tāpat ir paredzams, ka pārvietojamu iekārtu lietojums būs šaurāks nekā stacionāru iekārtu lietojums (tādā ziņā, piem., cik dalībnieku reizē var nofilmt skaidri).

59. Pārvietojamas iekārtas var izmantot liecinieku pratināšanā (piem., pēc citas valsts lūguma), ja stacionāras iekārtas nedarbojas, vai arī kā to aizstājējas, vai īpašās vietās, piem., cietumu slimnīcās.

Pārvietojamas iekārtas tomēr var būt trauslas un grūti lietojamas, jo jaunās vietās tās, piem., var prasīt grūtu un ilgu videokameru pozīcijas regulāciju (ir grūti izmantot iepriekš iestatītus parametrus).

Videokonferenču iekārtu vadība

60. Videokonferenču sistēmas visērtāk ir vadīt ar skārienekrānu palīdzību. Ir labi, ja vadīšana ir tik ērti lietojama (proti, tik vienkārša) cik vien iespējams, un tā ļauj veikt tikai dažas darbības, piemēram., ieslēgt un izslēgt, sākt un beigt savienojumu, kā arī pievienoties un atvienoties.

61. Lietojuma laikā audiovizuāliem risinājumiem nebūtu vajadzīga operatora iejaukšanās. Ja rodas problēmas, operatoram būtu jāspēj sazināties palīdzības dienestu. Tiesnesis pieņem lēmumu, vai beigt videokonferenci, kas tādu iemeslu dēļ ir traucēta.

Lapa atjaunināta: 17/11/2021

Šo lapu uztur Eiropas Komisija. Informācija šajā tīmekļa vietnē nav uzskatāma par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju. Komisija neuzņemas nekādu atbildību vai saistības attiecībā uz informāciju vai datiem, kas ietverti vai izmantoti šajā dokumentā. Autortiesību noteikumus Eiropas tīmekļa vietnēs lūdzu skatīt juridiskajā paziņojumā.

TEHNISKI ASPEKTI

3.3.1. Ieraksti un dokumentu lietojums

62. Lielākoties tiesvedībā, izmantojot videokonferences, neprasa ierakstīt neko vairāk par to, ko parasti ieraksta tādā tiesvedībā.

Tādos gadījumos, kad videokonferenču mērķis ir arī ierakstīt videokonferenču tiesvedības norisi, pieprasījuma izdevēja iestādes pienākums ir vajadzības gadījumā organizēt ieraksta iekārtas pieprasījuma saņēmējai iestādei, lai pieprasījuma saņēmēja iestāde varētu liecības ierakstīt pareizā formātā.

Uz tiesvedības videoierakstiem var attiekties ierobežojumi atkarībā no tā, kādas dalībvalstis ir iesaistītas.

63. Paredzams, ka puses būs paredzējušas, kādi dokumenti tiesvedībā būs vajadzīgi, un tās būs laicīgi darījušas dokumentu eksemplārus pieejamus tiesvedības dalībniekiem.

Pusēm būtu jācenšas par to vienoties. Parasti ērtāk būs iepriekš sagatavot dokumentu kopiju paketi, ko lūguma iesniedzējai pusei vajadzētu nosūtīt lūguma saņēmējai pusei.

Ja tas ir tehniski iespējams, dokumentus var demonstrēt, izmantojot īpašu dokumentu videokameru, kas pieder pie videokonferenču iekārtām.

64. Dažos gadījumos dokumentu videokameras nav pietiekami dokumentu apmaiņas līdzekļi. Piemēram, nav iespējams tieši izmantot videokameras, lai klients ar advokātu privāti pārrunātu demonstrētos dokumentus. Tāpēc ērtāk būs izmantot pa faksu sūtītas dokumentu kopijas.

65. Dokumentu apmaiņā kopīgas dokumentu glabāšanas vai dokumentu serveri varētu papildināt videokonferences.

Tādas jaudas informācijas apmaiņā izmanto arvien vairāk, bet tiesu jomā ir jāievēro īpaša piesardzība, lai nodrošinātu glabātavu drošību un to, lai tās būtu pieejamas vienīgi pilnvarotām personām, kas ir saistītas ar attiecīgām lietām. Dokumentu glabāšanas varētu būt pieejamas ar datoru starpniecību gan pieprasījuma iesniedzējas iestādes, gan pieprasījuma saņēmējas iestādes vietnē.

Lapa atjaunināta: 17/11/2021

Šo lapu uztur Eiropas Komisija. Informācija šajā tīmekļa vietnē nav uzskatāma par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju. Komisija neuzņemas nekādu atbildību vai saistības attiecībā uz informāciju vai datiem, kas ietverti vai izmantoti šajā dokumentā. Autortiesību noteikumus Eiropas tīmekļa vietnēs lūdzu skatīt juridiskajā paziņojumā.

TEHNISKI ASPEKTI

3.3.2. Vairāku punktu savienojumi un tīkli

66. Pārrobežu videokonferencēs vajadzētu varēt pieprasījuma izdevējas iestādes sistēmu savienot ar pieprasījuma saņēmējas iestādes sistēmām.

Parasti pārrobežu videokonferencēs notiek divu vietu (divu punktu – point-to-point), pieprasījuma izdevējas iestādes un pieprasījuma saņēmējas iestādes vietnes vizuāls un audio savienojums. Dažos gadījumos varētu būt reizē jāsavieno vairāk nekā divas vietas (jāveido vairāku punktu savienojums). Tā var būt, ja, piem., tulki pievienojas tiesvedībai no trešās vietas. Saiknes var veidot, izmantojot trešo pušu nodrošinātus tīklus.

67. Divu punktu savienojumiem un daudzu punktu savienojumiem būtu jāatbilst arī starptautiskiem videokonferenču standartiem. Standartus ir izstrādājuši Starptautiskā telesakaru savienība (International Telecommunication Union – ITU). Sīki izstrādāts uzskaitījums ir ietverts rokasgrāmatas II pielikumā. Videokonferenču sistēmu pārrobežu slēgumi būtu jāaizsargā arī tā, lai trešās puses nevarētu nelikumīgi pārtvert ierakstus. Lietojot tiešus divu punktu savienojumus, iesaistītajām tiesām ir jāvienojas par šifrēšanas paņēmieniem.

Lapa atjaunināta: 17/11/2021

Šo lapu uztur Eiropas Komisija. Informācija šajā tīmekļa vietnē nav uzskatāma par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju. Komisija neuzņemas nekādu atbildību vai saistības attiecībā uz informāciju vai datiem, kas ietverti vai izmantoti šajā dokumentā. Autortiesību noteikumus Eiropas tīmekļa vietnēs lūdzu skatīt juridiskajā paziņojumā.

TIESISKAIS REGULĒJUMS KRIMINĀLLIETĀS

4.1. Tiesiskais regulējums krimināllietās

68. Krimināllietu jomā – krimināllietās savstarpēji sniegtās tiesiskās palīdzības 2000. gada konvencijas (Convention on Mutual Legal Assistance in Criminal Matters – MLA) 10. pantā ir sniegts tiesiskais regulējums pārrobežu lietu iztiesāšanai. Spēkā ir šādi noteikumi –

pratināšanā piedalās pieprasījuma saņēmējas dalībvalsts tiesu iestāde, kam vajadzības gadījumā palīdz tulks, un tā ir arī atbildīga par liecinieku identifikāciju un pieprasījuma saņēmējas dalībvalsts tiesību pamatprincipu ievērošanu. Ja pieprasījuma saņēmējas dalībvalsts tiesu iestāde uzskata, ka pratināšanā ir pārkāpti pieprasījuma saņēmējas dalībvalsts tiesību pamatprincipi, tā tūlīt veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka pratināšana turpinās saskaņā ar minētajiem principiem;

kompetentas pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts un pieprasījuma saņēmējas dalībvalsts iestādes vajadzības gadījumā vienojas par liecinieku aizsardzības pasākumiem;

pratināšanu veic pati pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts tiesu iestāde vai tā notiek pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts tiesu iestādes vadībā un saskaņā ar pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts tiesību aktiem;

pēc pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts vai liecinieka pieprasījuma vajadzības gadījumā saņēmēja dalībvalsts lieciniekam nodrošina tulku;

liecinieks drīkst pretendēt uz tiesībām neliecināt arī tad, ja viņam to pienāktos darīt saskaņā ar pieprasījuma iesniedzējas vai pieprasījuma saņēmējas dalībvalsts tiesībām.

69. MLA 2000. gada konvencijas 10. pantā ir paredzēts princips, ka dalībvalsts var iesniegt pieprasījumu uzklaut citas dalībvalsts personas liecību videokonferencē.

Tādus pieprasījumus var izteikt ar nosacījumu, ka pieprasījuma izdevējas dalībvalsts tiesu iestādes prasa attiecīgu cilvēku nopratināt kā liecinieku vai ekspertu, un viņam nav vēlams vai iespējams braukt uz attiecīgo valsti sakarā ar lietas izskatīšanu. 'Nav vēlams' varētu, piemēram, attiekties uz lietām, kurās liecinieki ir ļoti jauni, ļoti veci vai slimi; 'nav iespējams' varētu, piemēram, attiekties uz lietām, kurās liecinieki būtu pakļauti lielām briesmām, ja viņi ierastos pieprasījuma izdevējā dalībvalstī.

70. Pieprasījuma saņēmējai dalībvalstij ir jāpiekrīt videokonferencēm ar nosacījumu, ka tāda lietas izskatīšana nav pretrunā tās tiesību pamatprincipiem, un tai ir tehniskas iespējas nodrošināt izskatīšanu. Tādā sakarā atsauc uz 'tiesību pamatprincipiem' nozīmē, ka pieprasījumu nevar atteikt tāpēc vien, ka pieprasījuma saņēmējas dalībvalsts tiesībās nav paredzēts videokonferencēs pratināt lieciniekus un ekspertus, vai – ka nebūtu ievēroti attiecīgas valsts tiesībās paredzēti viens vai vairāki sīki priekšnosacījumi, lai lietu varētu izskatīt videokonferencēs.

Ja nav būtisku tehnisku līdzekļu, pieprasījuma izdevēja dalībvalsts ar pieprasījuma saņēmējas dalībvalsts piekrišanu var nodrošināt piemērotas iekārtas, lai lietu varētu izskatīt.

71. Pieprasījumus izskatīt lietas videokonferencēs ir informācija par iestādi, kas nāk klajā ar pieprasījumu, pieprasījuma mērķi un iemeslu, ja tas ir iespējams, attiecīgā cilvēka identitāti un pilsonību, un, vajadzības gadījumā, tā cilvēka vārds un uzvārds, un adrese, kam ir jāizsniedz pavēste. Pieprasījumā arī uzrāda iemeslu, kāpēc nav vēlams vai iespējams lieciniekiem vai ekspertiem klātienē piedalīties lietas izskatīšanā, tiesu iestādes nosaukums un to cilvēku vārdi un uzvārdi, kas izskatīs lietu. Par tādu informāciju ir runa MLA 2000. gada konvencijā. Pieprasījuma saņēmējas dalībvalsts tiesu iestāde aicina attiecīgo cilvēku ierasties tiesā saskaņā ar tās tiesībās paredzētām procedūram.

72. MLA 2000. gada konvencijas 10. panta 8. punktā ir paredzēts, ja, izskatot lietu videokonferencē, kāds cilvēks atsakās liecināt vai liecina nepatiesi, valstij, kurā atrodas pratināmais cilvēks, būtu jāvar risināt ar viņu saistītos jautājumus tāpat kā tad, ja viņš piedalītos lietas izskatīšanā saskaņā ar savas valsts procedūram.

Tas tāpēc, ka pienākumu liecināt, izskatot lietu videokonferencēs, minētais punkts uzliek saskaņā ar pieprasījuma saņēmējas valsts tiesībām. Minētais punkts ir konkrēti paredzēts, lai garantētu, ka uz lieciniekiem – gadījumā, ja neievēro liecināšanas pienākumu – attiecas viņu uzvedības sekas, kas ir līdzīgas tām, ko piemēro vietējās lietās, kur nelieto videokonferences.

73. 10. panta 9. punktā videokonferenču lietojumu lietu izskatīšanā attiecina arī uz apsūdzētajiem. Katras dalībvalsts ziņā pilnībā ir atstāts, vai tā piekrīt ievērot pieprasījumus tādā veidā izskatīt lietas. Dalībvalsts var nākt klajā ar vispārēju deklarāciju, ka tā to nedarīs. Apsūdzētajam būtu pirms lietas izskatīšanas katrā konkrētā gadījumā jāapliecina piekrišana.

Lapa atjaunināta: 17/11/2021

Šo lapu uztur Eiropas Komisija. Informācija šajā tīmekļa vietnē nav uzskatāma par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju. Komisija neuzņemas nekādu atbildību vai saistības attiecībā uz informāciju vai datiem, kas ietverti vai izmantoti šajā dokumentā. Autortiesību noteikumus Eiropas tīmekļa vietnēs lūdz skatīt juridiskajā paziņojumā.

TIESISKAIS REGULĒJUMS CIVILLIETĀS UN KOMERCLIETĀS

4.2. Tiesiskais regulējums civilietās un komercietās

74. Tiesisko regulējumu, lai uzklautu liecības ar videokonferenču starpniecību civilietās un komercietās, veido Regula (EK) 1206/2001 par dalībvalstu tiesu sadarbību, uzklautot liecības civilietās vai komercietās. Ir divas iespējamās situācijas, kādās videokonferences var izmantot, saskaņā ar regulu uzklautot pārrobežu liecības. Tās ir – pieprasījuma saņēmēja tiesa uzklaut liecību saskaņā ar 10. līdz 12. pantu, un tieši uzklaut liecību saskaņā ar 17. pantu.

75. Saskaņā ar 10. līdz 12. pantu puses un to pārstāvji var būt klāt, kad pieprasījuma saņēmēja tiesa uzklaut liecību, ja tas ir paredzēts pieprasījuma izdevējas tiesas dalībvalsts tiesībās. Pieprasījuma saņēmēja tiesa nosaka, kādos apstākļos puses un to pārstāvji var piedalīties saskaņā ar 10. pantu. Pieprasījuma saņēmēja tiesa viņus informē, kad un kur izskatīs lietu.

Saskaņā ar 11. pantu pieprasījuma saņēmēja tiesa var arī lūgt puses un to pārstāvjus būt klāt vai būt iesaistītiem liecības uzklautīšanā, ja tāda iespēja ir paredzēta dalībvalsts tiesībās. Pieprasījuma izdevējas tiesas pārstāvji var arī izvēlēties būt klāt, kad pieprasījuma saņēmēja tiesa uzklaut liecību, ja tas ir paredzēts pieprasījuma izdevējas tiesas dalībvalsts tiesībās. Ja liecības uzklautīšanā ir lūgta pieprasījuma izdevējas tiesas pārstāvju dalība, pieprasījuma saņēmēja tiesa nosaka, kādos apstākļos tā var piedalīties saskaņā ar 10. pantu.

76. Atvieglinot pušu vai pieprasījuma izdevējas tiesas klātbūtni vai līdzdalību, pieprasījuma izdevēja tiesa var lūgt pieprasījuma saņēmēju tiesu izmantot saziņu tehnoloģijas, piemēram, videokonferences, lai uzklautu liecības. Pieprasījuma saņēmēja tiesai ir jāievēro tāds pieprasījums, ja vien tas nav saderīgs ar tās tiesībām vai rada nopietnas grūtības. Pieprasījuma nepildīšanas gadījumā pieprasījuma saņēmēja tiesai ir jāinformē pieprasījuma izdevēja tiesa. Ja nav tehnisku līdzekļu, tiesas, savstarpēji vienojoties, var nodrošināt tehniskus līdzekļus.

77. Izņemot gadījumā, ja tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, lūdz piemērot īpašu procedūru pieprasījuma saņēmēja tiesa izpilda pieprasījumu saskaņā ar pieprasījuma saņēmējas tiesas dalībvalsts tiesībām. Tā vada lietas izskatīšanu, un izskatīšana parasti notiek oficiālā pieprasījuma saņēmējas tiesas valodā. Pieprasījuma saņēmēja tiesa arī atbild par lietas izskatīšanas organizāciju un liecinieku uzaicināšanu. Vajadzības gadījumā izmanto piespiedu pasākumus saskaņā ar pieprasījuma saņēmējas tiesas tiesībām. Liecinieki var pretendēt uz tiesībām atteikties liecināt saskaņā ar pieprasījuma saņēmējas vai pieprasījuma izdevējas tiesas dalībvalsts tiesībām.

78. Saskaņā ar 17. pantu tiesa var lūgt iegūt pierādījumus tieši, citā dalībvalstī, un iesniedz pieprasījumu citas dalībvalsts centrālajai institūcijai vai kompetentai iestādei. Tiešai pierādījumu iegūšanai jānotiek brīvprātīgi, nelietojot piespiedu pasākumus.

Pieprasījuma izdevējai tiesai ir jāinformē pratināmie cilvēki, ka tieša pierādījumu iegūšana notiek brīvprātīgi. Pieprasījuma saņēmēja dalībvalsts centrālā institūcija vai kompetenta iestāde pēc pieprasījuma informēs pieprasījuma izdevēju tiesu, vai pieprasījuma ir pieņemts, un kādi nosacījumi var būt jāievēro saskaņā ar dalībvalsts tiesībām (piemēram, tās dalībvalsts tiesu, kas saņem pieprasījumu, var norīkot piedalīties pierādījumu iegūšanā). Pieprasījuma izdevēja tiesa izpilda pieprasījuma saskaņā ar tās dalībvalsts tiesībām, bet ir jārespektē nosacījumi, ko uzliek pieprasījuma saņēmējas dalībvalsts tiesības.

17. pantā – gluži tāpat kā 10. pantā – ir atbalstīts videokonferenču lietojums.

Pieprasījumu var atteikt centrālā institūcija vai kompetenta iestāde, ja pieprasījums nav 2001. gada Pierādījumu iegūšanas regulas darbības jomā, ja tajā nav visa vajadzīgā informācija vai ja tieša pierādījumu iegūšana ir pretrunā dalībvalsts tiesību pamatprincipiem.

Lapa atjaunināta: 17/11/2021

Šo lapu uztur Eiropas Komisija. Informācija šajā tīmekļa vietnē nav uzskatāma par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju. Komisija neuzņemas nekādu atbildību vai saistības attiecībā uz informāciju vai datiem, kas ietverti vai izmantoti šajā dokumentā. Autortiesību noteikumus Eiropas tīmekļa vietnēs lūdz skatīt juridiskajā paziņojumā.

TEHNISKI STANDARTI

5. II pielikums – tehniski standarti

79. Konferencēs izmantojamām video un audio saziņas iekārtām būtu jāatbilst obligātiem nozares standartiem, lai vietēji un kopumā veicinātu savietojamību. Tādi ir vienotie nozares standarti (tos galvenokārt ir izstrādājis Starptautiskā telesakaru savienība (International Telecommunications Union – ITU)).

Video

80. Standarti H.320 un H.310 video pārsūtīšanai ISDN tīklos Minētie standarti dod pamatnostādnes, kā saspiest un pārraidīt video signālus, kā arī audio un kontroles signālus. Ja kāda izgatavotāja video sistēmu konferences vajadzībām savieno ar citas markas iekārtu, abas video sistēmas automātiski pārslēdzas uz kopīgu – H.320 – standartu. H.310 ir standarts ātrākiem ISDN tīkla savienojumiem.

81. Standarts H.323 – video pārsūtīšanai internetā. Standarts H.323 ļauj pārsūtīt audio, video un datus tīklos, kuros izmanto interneta protokolu. Ievērojot standartu H.323, dažādas izcelsmes multimediju izstrādājumi un palīgprogrammas var sadarboties, un lietotāji sazinās, neraizējoties par iekārtu saderību.

Datu apmaiņas konferences

82. Standarts T.120 ir paredzēts datu apmaiņas konferencēm. T.120 ir datu apmaiņas protokols datu daudzu punktu savienojumiem konferenču multimediju vidē. Tas ļauj izmantot kopīgu rakstīšanu uz baltām tāfelēm, pārsūtīt datnes, nākt klajā ar sagatavotām prezentācijām un kopīgi izmantot palīgprogrammas.

Attēli un skaņa

83. Standarti H.263 un H.264. Vienota formāta (Common Intermediate Format – CIF) (30 kadri sekundē) attēla kvalitātes standarts pārraidēs ar ātrumu no 336 līdz 384 kb/s (kilobiti sekundē) Standarts 30 kadru sekundē nodrošina tādu attēlu kvalitāti, kas ir tuva apraides attēlu kvalitātei. Tādām prasībām atbilst Starptautiskās telesakaru savienības (ITU) standarti H.263 un H.264.

84. H.239 - Attēls attēlā (Picture-in-picture – PIP) "Attēls attēlā" jeb divkārtšā video standarts H.239 ļauj kodētājam ekrānā rādīt vismaz divus attēlus.

85. Standarti audio signālu kodēšanai – G.711 (balss frekvenču pulsa kodu modulācija (Pulse code modulation – PCM)), G.722 (7 kHz audio kodējums 64 kbit/s robežās); G.722.1 (nesarežģīta kodēšana ar pārraides ātrumu 24 un 32 kb/s brīvu roku sistēmām ar mazu kadru zudumu).

86. Bezatbalss mikrofoni ar frekvences diapazonu no 100 līdz 7000 herciem, ar audio slāpēšanu, ieslēgšanas un izslēgšanas slēdzi un pilnībā duplexu audio režīmu.

87. H.281 - videokameru kontroles tālu punktu protokols videokonferencēs, izmantojot standartu H.224. H.281 ir standarts vietēju un tālumā izvietotu videokameru kontroles ISDN protokolam (H.320) videokonferencēm, lai videokameras varētu panoramēt, lai videokameras varētu izmantot panoramēšanai, slīpummaiņai un tālummaiņai gan manuāli, gan izmantojot iepriekš iestatītus parametrus.

Kanāli, vijņu garums un tilti

88. Telpu videokonferenču sistēmām ar vismaz 6 kanāliem un kas izmanto ISDN, vai video sistēmām, kas datorā darbojas kā atsevišķa lietojumprogramma, vai arī lielākām telpām paredzētām sistēmām būtu jāspēj lietot 3 ISDN līnijas. Tāda jauda ir vajadzīga, lai sasniegtu pārraides ātrumu 384 kb/s ar 30 kadriem sekundē. Kopumā, jo platāka ir savienojumu ķēžu josla un kodētāja apstrādes jauda, jo kvalitatīvāks ir attēls.

89. Kodētāju standarti – H.261, H.263 un H.264. Kodētāju galvenā funkcija ir saspiest un atspiest video un audio signālus. Vienas sistēmas izejas signālus var pārveidot daudzos identos izejas signālos, izmantojot ierīci, kas ko dēvē par sadales pastiprinātāju.

90. Dažādos tīklos vajadzīgā joslas platuma grupas (Bandwidth On Demand Inter-Networking Group – BONDING) standarti (tikai ISDN un H.320) reversiem daudzkrāšņotājiem. Reversos daudzkrāšņotājos ir apvienoti atsevišķi 56K vai 64K kanāli, lai izveidotu platāku joslu, tā nodrošināta kvalitatīvākus attēlus.

91. H.243 - standarts tiltu tehnoloģijām H.320 un H.323. Par daudzu punktu tiltu iekārtām ir runāts standartā H.243. Daudzu punktu tilti savieno visus dalībniekus, jo tie videokonferenču sistēmām ļauj pieslēgties vairāk nekā divām vietnēm.

92. H.460 ir standarts, ar ko aizvādīt H.323 videokonferenču signālus pāri ugunsmūriem un tulkotu tīkla adreses (network address translation – NAT). H.

460.18 un H.460.19 ir standarti, kas ļauj H.323 ierīcēm apmainīties ar signāliem un vidēm pāri NAT un ugunsmūru novilkām robežām.

Lapa atjaunināta: 17/11/2021

Šo lapu uztur Eiropas Komisija. Informācija šajā tīmekļa vietnē nav uzskatāma par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju. Komisija neuzņemas nekādu atbildību vai saistības attiecībā uz informāciju vai datiem, kas ietverti vai izmantoti šajā dokumentā. Autortiesību noteikumus Eiropas tīmekļa vietnēs lūdzu skatīt juridiskajā paziņojumā.

SVARĪGĀKĀS PAKĀPES, PĀRROBEŽU TIESVEDĪBĀ LIETOJOT VIDEOKONFERENCES

Pakāpe	Videokonferences – civillietas un komercietas	Videokonferences - krimināllietas	
1. Pieprasījums pierādījumu iegūšanai			
1.1. Iesaistītie darbību veicēji	Tiesa izsūta pieprasījumu Ja tiesvedība ir sākusies, tiesa ('pieprasījuma izdevēja tiesa') pieprasījumus pārsūta tieši, citas dalībvalsts tiesai ('pieprasījuma saņēmējai tiesai'), kas uzklauša liecību. Pieprasījumu iegūt pierādījumus tieši (saskaņā ar pantu 17) pieprasījuma izdevēja tiesa iesniedz pieprasījuma saņēmējas valsts centrālajai institūcijai vai kompetentai iestādei.	Tiesa, prokurors vai cita kompetenta tiesu iestāde izsūta pieprasījumu Tiesa ('pieprasījuma izdevēja tiesa') vai cita kompetenta tiesu iestāde (piem., valsts prokurors vai savstarpējas tiesiskas palīdzības centri) pieprasījumi tieši pārsūta kompetentai pieprasījuma saņēmējas valsts iestādei.	
1.2. Pieprasījuma veidlapa	Standartveidlapas 2001. gada Pierādījumu iegūšanas regulā Pieprasījumi ir jāiesniedz, izmantojot standartveidlapas, kas ir pievienotas 2001. gada Pierādījumu iegūšanas regulai. Pieprasījumā vajadzētu būt sīkiem datiem, piem., tiesvedībā iesaistīto pušu vārdi un uzvārdi, un adreses, lietas būtība un priekšmets, apraksts, kāda liecība ir jāuzklauša, utt.. Attiecīgās veidlapas, kas jāizmanto, ir šādas –	Standartveidlapa (nav obligāta) – pieprasījums sniegt savstarpēju tiesisku palīdzību krimināllietās Pieprasījumos iegūt pierādījumus videokonferencēs, līdztekus informācijai par iestādi, kas nāk klajā ar pieprasījumu, pieprasījuma	

	A veidlapa – pieprasījums uzklaust liecību (saskaņā ar 10. līdz 12. pantu); I veidlapa – pieprasījums tieši iegūt pierādījumus (saskaņā ar 17. pantu).	mērķi un iemeslu, ja iespējams, ietver attiecīgās personas identitāti un pilsonību, un, vajadzības gadījumā, tiesu iestādes nosaukumu un to cilvēku vārdus, kuri uzklaust liecību. Turklāt tajā ir jāietver iemesls, kāpēc nav vēlams vai iespējams lieciniekiem vai ekspertiem klātienē piedalīties liecības uzklaušanās, tiesu iestādes nosaukums un to cilvēku vārdi, kuri uzklaust liecību.	
1.3. Pieprasījums sūtīšana	Veidlapas atrodas Eiropas Tiesiskās sadarbības atlanta (Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla civillietās un komercietās) interneta vietnē http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/te_documents_en.htm Pieprasījumus var sūtīt pa pastu, ar kurjeru, pa faksu (visām dalībvalstīm) vai e-pastu (tikai 13 dalībvalstīm).		
1.4. Atbilde uz pieprasījumu	1. (Netieša) Pierādījumu iegūšana tiesā, kas ir saņēmusi pieprasījumu – Saņemšanas apliecinājums – Pieprasījumos, ko iesniedz saskaņā ar 10. līdz 12. pantu (piem., pieprasījumus netieši iegūt pierādījumus) pieprasījuma saņēmēja tiesa septiņās dienās pēc pieprasījuma saņemšanas nosūta saņemšanas apliecinājumu pieprasījuma izdevējai tiesai, izmantojot pielikumā doto B veidlapu. Veidlapa – Atbildi sastāda, izmantojot F veidlapu, kas iekļauta Regulas 1206/2001 pielikumā. Tajā ir darīts zināms liecības uzklaušanās datums, laiks, vieta un dalības noteikumi. Termiņi – Ja Pieprasījumu nevar pieņemt vai ir vajadzīga papildu informācija, trīsdesmit dienās pieprasījuma saņēmējai tiesai ir jāinformē pieprasījuma izdevēja tiesa. Tādu paziņojumu sastāda, izmantojot C veidlapu, kas ir pievienota Pierādījumu iegūšanas regulai.	Tiesa, kas atbild par pieprasījuma izskatīšanu, apliecina pieprasījuma saņemšanu cik drīz vien iespējams. Tomēr pieprasījuma saņēmējai tiesai nav pienākuma apliecināt pieprasījuma saņemšanu saskaņā ar 2000. gada <i>MLA</i> konvenciju. Pieprasījuma saņemšanas apliecinājumu nosūtīs pieprasījuma izdevējas dalībvalsts iestāde, un tajā būs tiesas nosaukums, adrese, tālrunis un faksa numurs un,	

	Ja pieprasījumu pieņem, tas ir jāizpilda deviņdesmit dienās pēc saņemšanas. Kavēšanās gadījumā būtu jāizmanto G veidlapa, lai par to paziņotu tiesai, kas iesniedz pieprasījumu. Ja pieprasījumu atsaka, pieprasījuma saņēmējai tiesai tas ir jādara zināms pieprasījuma izdevējai tiesai sešdesmit dienās pēc pieprasījuma saņemšanas. Atteikums izmantot videokonferences – Tiesa, kas saņēmusi pieprasījumu, izpilda prasību, ja vien tā nav pretrunā tās dalībvalsts tiesību aktiem, kura ir saņēmusi pieprasījumu, un nav nopietnu grūtību to izpildīt.	ja iespējams, tiesnesis, kas atbild par tā apstrādi. Pieprasījuma saņēmēja dalībvalsts izpilda palīdzības pieprasījumu pēc iespējas drīz, cik vien iespējams ņemot vērā pieprasījuma iesniedzēja dalībvalsts norādītos procedūru termiņus un citus termiņus. Pieprasījuma iesniedzēja dalībvalsts skaidro termiņu iemeslus. Atteikums izmantot videokonferences – Pieprasījuma saņēmēja dalībvalsts piekrīt liecības sniegšanai, izmantojot videokonferenci, ar noteikumu, ka videokonferences izmantošana nav pretrunā attiecīgās valsts tiesību pamatprincipiem, un tai ir lietas izskatīšanai vajadzīgie tehniskie līdzekļi.	
	17. pants – pieprasījumi tieši iegūt pierādījumus – Trīsdesmit dienās pēc pieprasījuma saņemšanas centrālā institūcija vai kompetenta iestāde, aizpildījusi J veidlapu, informē pieprasījuma izdevēju tiesu, vai pieprasījums ir pieņemts, un par visiem nosacījumiem pierādījumu iegūšanai. Ja tas ir pieņemts, dalībvalsts centrālā institūcija vai kompetenta iestāde var norīkot tiesu piedalīties pierādījumu iegūšanā, lai šim pantam un izklāstītajiem nosacījumiem nodrošinātu pienācīgu piemērojumu.		
1.5. Piekļuve videokonferenču iekārtām	Ja tiesai, kas iesniedz pieprasījumu, vai tiesai, kas pieprasījumu saņem, nav pieejami minētie tehniskie līdzekļi, tiesas,	Ja pieprasījuma saņēmējai dalībvalstij nav pieejami tehniski	

		savstarpēji vienojoties, tādus līdzekļus var darīt pieejamus.	videokonferenču līdzekļi, pieprasījuma iesniedzēja dalībvalsts saskaņā ar savstarpēju vienošanos tādus līdzekļus var darīt pieejamus.	
1.6. Praktiski darbi pirms videokonferencēm		1. (Netieša) Pierādījumu iegūšana tiesā, kas ir saņēmusi pieprasījumu – Tiesa, kas saņem pieprasījumu – dara zināmu pierādījumu iegūšanas datumu, laiku, vietu un dalības noteikumus. - uzaicina liecinieku, Tiesa, kas ir izsūtījusi pieprasījumu un tiesa, kas ir saņēmusi pieprasījumu – – rezervē tiesas zāli – aktivē videokonferenču iekārtas (arī pārbauda savienojumus) – rezervē tulkus un tehniskā personāla pakalpojumus. 2. Tieša pierādījumu iegūšana – Tiesa, kas ir izsūtījusi pieprasījumu – - lieciniekiem dara zināmu datumu, laiku, pierādījumu iegūšanas vietu. Pieprasījuma izdevēja tiesa vai videokonferenču vieta (ar centrālas institūcijas vai kompetentas iestādes palīdzību) – - rezervē tiesas zāli vai videokonferenču vietu, – aktivē videokonferenču iekārtas (arī pārbauda savienojumus), – rezervē tulkus un tehniskā personāla pakalpojumus.	Tās dalībvalsts tiesu iestāde, kas ir saņēmusi pieprasījumu, personai nosūta tiesas pavēsti saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesībām. Pieprasījuma izdevēja un pieprasījuma saņēmēja tiesa vai videokonferenču vieta – - rezervē tiesas zāli vai videokonferenču vietu, – aktivē videokonferenču iekārtas (arī pārbauda savienojumus), – rezervē tulkus un tehniskā personāla pakalpojumus.	
	1.7. Valodas un mutiska tulkošana	1. (Netieša) Pierādījumu iegūšana tiesā, kas ir saņēmusi pieprasījumu – Valoda Izmanto pieprasījuma saņēmējas tiesas valodu. Tulku izmantošana Vajadzības gadījumā pēc pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts vai pēc liecinieka lūguma pieprasījuma saņēmēja dalībvalsts lieciniekam nodrošina tulkus. 2. Tieša pierādījumu iegūšana – Valoda Saskaņā ar centrālas institūcijas vai kompetentas iestādes uzliktiem nosacījumiem lieto pieprasījuma izdevējas tiesas valodu. Tulku izmantošana Pieprasījuma izdevēja tiesa nodrošina, ka vajadzības gadījumā noplatināmai personai palīdz tuls.	Valodas Pieprasījuma izdevēja tiesa pieprasījumā informē pieprasījuma saņēmēju tiesu, kādu valodu lieto. Pieprasījuma izdevēja un pieprasījuma saņēmēja tiesa vajadzības gadījumā var pieņemt lēmumu, vai tiesvedība pilnībā vai daļēji notiek svešvalodā. Tulku izmantošana Pēc iesniedzējas dalībvalsts vai liecinieka lūguma vajadzības gadījumā pieprasījuma saņēmēja dalībvalsts lieciniekam nodrošina tulkus.	
	2.1. Izmeklēšanas norise, izmantojot videokonferences	Piemēro pieprasījuma saņēmējas valsts tiesības	Piemēro pieprasījuma izdevējas valsts tiesības	

		Videokonferenču lietojumu organizē saskaņā ar pieprasījuma saņēmējas valsts tiesībām. Tomēr pieprasījuma izdevēja tiesa var lūgt izpildīt pieprasījumu saskaņā ar īpašu, dalībvalsts tiesībās paredzētu procedūru. Pieprasījuma saņēmēja tiesa to ievēro, ja vien tāda procedūra ir saderīga ar dalībvalsts tiesībām vai arī tā nerada nopietnas grūtības. Tieši iegūstot pierādījumus pieprasījuma izdevējā tiesā saskaņā ar 17. pantu, pieprasījuma izdevēja tiesa izpilda pieprasījumu saskaņā ar attiecīgas valsts tiesībām.	Videokonferenču lietojumu organizē saskaņā ar pieprasījuma izdevējas valsts tiesībām. Pieprasījuma saņēmēja valsts ievēro pieprasījuma izdevējas valsts skaidri norādītās formalitātes un procedūras ar noteikumu, ka formalitātes un procedūras nav pretrunā ar pieprasījuma saņēmējas valsts tiesību pamatprincipiem.
		Atteikums liecināt Persona, ko paredzēts nopratināt, ir tiesīga atteikties to darīt, ja tas ir paredzēts pieprasījuma saņēmējas valsts tiesību aktos vai pieprasījuma izdevējas valsts tiesību aktos. Pieprasījumus tieši iegūt pierādījumus saskaņā ar 17. pantu var īstenot tikai brīvprātīgi, bez piespiedu pasākumiem.	Atteikums liecināt Persona, ko paredzēts nopratināt, ir tiesīga atteikties, ja tas ir paredzēts pieprasījuma saņēmējas valsts tiesību aktos vai arī pieprasījuma izdevējas valsts tiesību aktos. Pieprasījuma saņēmējas valsts tiesu iestādes klātbūtne Liecības uzklauššanā piedalās pieprasījuma saņēmējas dalībvalsts tiesu iestāde, kam vajadzības gadījumā palīdz tulks, un tā ir atbildīga arī par liecinieka identifikāciju un pieprasījuma saņēmējas dalībvalsts tiesību pamatprincipu ievērošanu.
	2.2. Kas ir atbildīgs par lietas izskatīšanu videokonferencēs	1. (Netieša) Pierādījumu iegūšana tiesā, kas ir saņēmusi pieprasījumu – Pieprasījuma saņēmēja tiesa (pieprasījuma saņēmēja valsts saskaņā ar 2001. gada Pierādījumu iegūšanas regulas 10. līdž 12. pantu) 2. Tieša pierādījumu iegūšana – Pieprasījuma izdevēja tiesa (pieprasījuma izdevēja valsts saskaņā ar 2001. gada Pierādījumu iegūšanas regulas 17. pantu)	Pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts tiesa vai prokurors.
	2.3. Videokonferenču izmaksas	Pieprasījuma izdevēja tiesa nodrošina ekspertiem un tulkiem izmaksāto algu un videokonferenču organizācijas izdevumu atlīdzināšanu. Pieprasījuma izpilde nav pamats, lai pieprasītu nodokļu vai izmaksu kompensāciju. Tomēr, ja tiesa, kas saņem pieprasījumu, to lūdz, tad tiesai, kas nosūta pieprasījumu, būtu jānodrošina tādu izmaksu atlīdzināšana, kas radušās, izmantojot videokonferenci.	Pieprasījuma izdevēja tiesa nodrošina ekspertiem un tulkiem izmaksāto algu un videokonferenču organizācijas izdevumu atlīdzināšanu. Pieprasījuma saņēmēja tiesa var atteikties atlīdzināt visus vai dažus izdevumus.

Lapa atjaunināta: 17/11/2021

Šo lapu uztur Eiropas Komisija. Informācija šajā tīmekļa vietnē nav uzskatāma par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju. Komisija neuzņemas nekādu atbildību vai saistības attiecībā uz informāciju vai datiem, kas ietverti vai izmantoti šajā dokumentā. Autortiesību noteikumus Eiropas tīmekļa vietnēs lūdzu skatīt juridiskajā paziņojumā.